

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва інституту / факультету)

Кафедра психології
(назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Декан факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи**

Інна ПРОКОП

27 серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма: «Практична психологія»

(назва програми)

Спеціальність **C4 Психологія**

(вказати: код, назва)

Галузь знань **C «Соціальні науки, журналістика та інформація»**

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

(вказати: перший (бакалаврський) / другий (магістерський))

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету / інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання **українська**

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Загальна психологія» складена відповідно до змісту освітньо-професійної програми «Соціальна психологія», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Розробник: Чуйко Галина Василівна, доцент кафедри психології, кандидат філологічних наук
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Викладачі: Чуйко Галина Василівна, доцент кафедри психології, кандидат філологічних наук;

Гайсонюк Наталія Артемівна, асистент кафедри психології, кандидат психологічних наук
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП

Валентина РАДЧУК

Затверджено на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від « 26 » серпня 2025 року

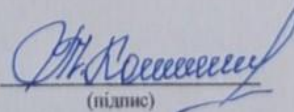
Завідувач кафедри

Ярослава АНДРЕЄВА

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2025 року

Голова методичної ради

(підпис)

Тетяна КОЛТУНОВИЧ

1. Мета навчальної дисципліни – сприяти формуванню у студентів адекватного уявлення про предмет і завдання психології на сучасному етапі розвитку суспільства, її основні галузі, можливості практичного застосування знань, а також навичок емпіричного дослідження особливостей психічного розвитку людини, вміння враховувати їх при організації професійної діяльності психолога в школі, психодіагностики та корекції відхилень від вікових нормативів.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- навчити студентів розуміти та пояснювати базові психологічні поняття;
- започатковувати знання студентів про основні закономірності виникнення та розвитку психіки і свідомості людини;
- підготувати студентів до майбутньої науково-дослідної роботи, вивчаючи основні емпіричні методи дослідження;
- сформувати уявлення студентів про усі складові предмету загальної психології: психічні процеси, емоційні психічні стани, психологічні властивості особистості;
- навчити студентів пояснювати психічні явища;
- формувати професійну спрямованість особистості студентів та їх інтерес до роботи з людьми.

2. Пререквізити. Вивчення біології, основ анатомії та фізіології, історії та географії (допомагає зрозуміти розвиток психологічних теорій, а також вплив історичних подій на свідомість і культуру); основ здоров'я (дає базові знання про психічне здоров'я, стрес та психологічні аспекти благополуччя).

3. Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, студенти повинні:

знати :

- основні категорії, поняття загальної психології, їх зміст, характеристики (ПР 7);
- історичні передумови, перспективи розвитку психології (ПР 1);
- головні теоретичні напрямки сучасної психології (ЗК 1, ПР 1);
- основні принципи та методи організації досліджень у психології (ФК 3, ФК 7);

уміти:

- доречно застосовувати основні поняття загальної психології у реальному житті (ЗК 5, ПР 7);
- дотримуватися певного методологічного підходу до психологічного дослідження й аналізу психічних процесів та особистості клієнта (ЗК 7, ФК 3, ФК 6, ФК 7);
- використовувати основні методи психологічного дослідження з метою аналізу себе, своїх дій та вчинків, ситуації, дій та поведінки інших людей, їх особистісних характеристик (ФК 3, ФК 6, ФК 7, ПР 7);
- орієнтуватися у різноманітних теоріях, критично аналізувати різні підходи до основних психологічних категорій, враховувати отримані знання в практичній діяльності (ЗК 1, ЗК 6, ПР 1, ПР 7);
- пояснювати психологічний зміст та механізми становлення і розвитку різних форм прояву психіки (психічних процесів, станів і властивостей особистості, свідомих і неусвідомлюваних психічних явищ) (ЗК 5, ПР 7, ПР 8);
- ставити перед собою науково-пізнавальні завдання та розв'язувати їх, враховуючи якісні характеристики психічного розвитку людини (ЗК 4, ЗК 7, ФК 5, ПР 2);
- проводити науково обґрунтований аналіз психологічних фактів (ЗК 5, ФК 3, ПР 4, ПР 5, ПР 8);
- визначати основні властивості особистості, психологічні механізми детермінації її поведінки (ЗК 5, ЗК 7, ФК 3, ФК 6, ПР 1, ПР 2);
- самостійно працювати з науковою психологічною літературою (ЗК 4, ЗК 6, ЗК 8);
- вступати у наукові дискусії, демонструючи як наукові знання, так і власну позицію (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 5, ЗК 9, ФК 1, ФК 12, ПР 8);

- спостерігати, аналізувати, узагальнювати та систематизувати психологічні факти, об'єктивно оцінювати поведінку та соціальні дії суб'єктів (ЗК 5, ФК 1, ПР 8);
- застосовувати теоретичні знання з психології у повсякденному житті, створюючи умови, які забезпечують успіх діяльності (ЗК 5, ПР 4, ПР 6, ПР 7, ПР 8);
- активізувати знання загальної психології при вивченні інших психологічних та педагогічних дисциплін (ЗК 5, ФК 12, ПР 8);
- на основі знань законів функціонування психічних явищ оцінювати та приймати відповідні рішення у ситуаціях, що вимагають психологічних знань (ЗК 5, ЗК 9, ФК 2, ФК 8, ПР 2, ПР 5, ПР 8);
- враховувати індивідуальність, неповторність, внутрішній потенціал самотворення особистості (ЗК 5, ФК 5, ПР 2, ПР 7).

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1-2	9	270	60	-	60	-	150	-	письмовий залік (1 семестр), письмовий іспит (2 семестр)
Заочна	1	1-2	9	270	32	-	-	-	238	-	письмовий залік (1 семестр), письмовий іспит (2 семестр)

4.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль I. Вступ до психології								
Тема 1. Предмет психології, її завдання та наукові принципи. Галузі психологічної науки.	14	3	3	8	13	2	-	11
Тема 2. Наукове психологічне	14	3	3	8	13	2	-	11

дослідження: принципи, структура, методи								
Тема 3. Виникнення та розвиток психіки. Психіка та свідомість.	16	3	3	10	13	1	-	11
Тема 4. Періодизація історії розвитку знань про психічне на основі зміни предмету науки. Коротка характеристика періодів. Основні напрями сучасної зарубіжної психології	16	3	3	10	13	2	-	11
Разом за змістовим модулем 1	60	12	12	36		7		44
Змістовий модуль 2. Психологія пізнавальних процесів								
Тема 5 (1). Увага: поняття, види, основні характеристики, розвиток уваги	12	2	2	8	12	1		11
Тема 6 (2). Відчуття: класифікація, характеристика видів, основні властивості та характеристика відчуттів	14	3	3	8	12	1		11
Тема 7 (3). Сприймання: відчуття і сприймання, види сприймання та їх характеристика, принципи та ілюзії сприймання.	14	3	3	8	13	2		11
Тема 8 (4). Пам'ять: види, характеристика процесів, теорії, мнемічні прийоми запам'ятовування	17	4	4	9	13	2		11
Тема 9 (5). Мислення, мова та мовлення	17	4	4	9	13	2		11
Тема 10 (6). Уява: види, механізми. Уява і творчість.	12	2	2	8	12	1		11
Разом за змістовим модулем 2	86	18	18	50	75	9		66
Разом за I семестр	146	30	30	86	126	16		110
Змістовий модуль 3. Емоційно-вольові процеси								
Тема 11 (7). Почуття та емоції. Емоційні стани	16	4	4	8	18	2		16
Тема 12 (8). Воля	12	2	2	8	18	2		16
Разом за змістовим модулем 3	28	6	6	16	36	4		32
Змістовий модуль 4. Психологія діяльності								
Тема 13 (1). Мотивація	12	2	2	8	18	2		16
Тема 14 (2). Активність. Поведінка. Діяльність	14	3	3	8	18	2		16
Разом за змістовим модулем 4	26	5	5	16	36	4		32
Змістовий модуль 5. Психологічні властивості особистості								
Тема 15 (1). Психологічна характеристика особистості	18	5	5	8	18	2		16
Тема 16 (2). Темперамент і особистість	18	5	5	8	18	2		16
Тема 17 (3). Характер	18	5	5	8	18	2		16
Тема 18 (4). Здібності	16	4	4	8	18	2		16
Разом за змістовим модулем 5	70	19	19	32	72	8		64
Разом за II семестр	124	30	30	64	144	16		128

Усього годин	270	60	60	150	270	32		238
--------------	-----	----	----	-----	-----	----	--	-----

4.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми
Змістовий модуль I. Вступ до психології	
1	Предмет психології, її завдання та наукові принципи. Галузі психологічної науки
2	Наукове психологічне дослідження: принципи, структура, методи
3	Виникнення та розвиток психіки. Психіка та свідомість.
4	Історія розвитку знань про психічне. Основні напрямки сучасної зарубіжної психології
Змістовий модуль 2. Психологія пізнавальних процесів	
5	Увага: поняття, види, основні характеристики, розвиток уваги
6	Відчуття: класифікація, характеристика видів, основні властивості та характеристика відчуттів
7	Сприймання: відчуття і сприймання, види сприймання та їх характеристика, принципи та ілюзії сприймання.
8	Пам'ять: види, характеристика процесів, теорії, мнемічні прийоми запам'ятовування.
9	Мислення, мова та мовлення
10	Уява: види, механізми. Уява і творчість
Змістовий модуль 3. Емоційно-вольові процеси	
11	Почуття та емоції. Емоційні стани.
12	Воля
Змістовий модуль 4. Психологія діяльності	
13	Мотивація
14	Активність. Поведінка. Діяльність
Змістовий модуль 5. Психологічні властивості особистості	
15	Психологічна характеристика особистості.
16	Темперамент і особистість
17	Характер
18	Здібності

4.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва та номер теми	К-ть год стаціонар	К-ть год заочний
1	Предмет психології, її завдання та наукові принципи. Галузі психологічної науки	8	11
2	Наукове психологічне дослідження: принципи, структура, методи	8	11
3	Виникнення та розвиток психіки. Психіка та свідомість.	10	11
4	Історія розвитку знань про психічне. Основні напрямки сучасної зарубіжної психології	10	11
5	Увага: поняття, види, основні характеристики, розвиток уваги	8	11
6	Відчуття: класифікація, характеристика видів, основні властивості та характеристика відчуттів	8	11
7	Сприймання: відчуття і сприймання, види сприймання та	8	11

	їх характеристика, принципи та ілюзії сприймання.		
8	Пам'ять: види, характеристика процесів, теорії, мнемічні прийоми запам'ятовування.	9	11
9	Мислення, мова та мовлення	9	11
10	Уява: види, механізми. Уява і творчість	8	11
11	Почуття та емоції. Емоційні стани.	8	16
12	Воля	8	16
13	Мотивація	8	16
14	Активність. Поведінка. Діяльність	8	16
15	Психологічна характеристика особистості.	8	16
16	Темперамент і особистість	8	16
17	Характер	8	16
18	Здібності	8	16

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Самостійна робота – це робота студентів, яка планується та виконується за завданнями і при методичному керівництві викладача, але без його безпосередньої участі. Цей вид роботи необхідний не тільки для оволодіння певною дисципліною, але й для формування навичок самостійної роботи взагалі, в навчальній, науковій, професійній діяльності, здібності приймати на себе відповідальність, самостійно вирішувати проблему, знаходити конструктивні рішення та ін.

Метою самостійної роботи студентів є набуття додаткових знань, перевірка отриманих знань на практиці, вироблення фахових та дослідницьких вмінь та навичок; навчитися працювати з програмним матеріалом, літературними джерелами, визначати важливі питання відповідних тем дисципліни, формувати прагнення до самоосвіти.

5. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: лекція-візуалізація, проблемна лекція, лекція з елементами дискусії, семінар-дискусія, семінар-діалог, самостійно-дослідницька робота, аналіз і вирішення ситуативних професійних психологічних задач, електронні книги та ін.

- методи формування професійної компетентності (розповідь, пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, візуалізація, дискусія тощо);

- методи формування практичних умінь та навичок (розв'язування проблемних задач, розробка схем, таблиць, розробка та захист презентацій тощо).

6. Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни

Форми та методи поточного та підсумкового контролю

Усний контроль: усне опитування, індивідуальне, групове та фронтальне опитування, взаємний контроль, усна доповідь.

Письмовий контроль: письмове опитування, письмове завдання, реферативна робота, термінологічний диктант, тестування, самостійна тематична та контрольна (зокрема, модульна) робота, підсумкова контрольна робота, письмовий залік / екзамен.

Поточний контроль: опитування (усне, письмове, індивідуальне, групове, фронтальне), взаємний контроль, усна (письмова) доповідь, письмове завдання, термінологічний диктант, тематичне тестування.

Проміжний контроль: тестування, самостійна тематична або контрольна робота, модульна контрольна робота.

Підсумковий контроль: письмовий залік (1 семестр), письмовий екзамен (2 семестр).

7. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90–100)	Відмінно
	B (80–89)	Дуже добре
	C (70–79)	Добре
	D (60–69)	Задовільно
	E (50–59)	Достатньо
Незараховано	FX (35–49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1–34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Критерії оцінювання результатів навчання (з навчальної дисципліни) на поточному та підсумковому контролі

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС		Критерії оцінок (умови заліків)
		Оцінка	Пояснення	
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	Студент детально знає теоретичний матеріал та матеріал практичних занять, уміє давати визначення основних понять, закономірностей та характеристики психологічних явищ, вміє пояснити умови формування та розвитку пізнавальних процесів, фактори формування особистості та індивідуальних її особливостей; володіє вміннями використання методів психології для вивчення психіки дітей і дорослих; вміє організовувати педагогічне спілкування в процесі навчання та виховання учнів, враховуючи вікові та індивідуальні їх особливості, (активізувати розумовий їх розвиток та особистісні якості); розуміє сутність основних положень теорії та вільно їх трактує, оперує науковою термінологією Він знає зміст базових психологічних понять, вільно орієнтується за ними, вміє описати та проаналізувати будь-яке психічне явище, віднести його до певного компоненту структури психіки,

				пояснити його взаємозв'язок з іншими компонентами психіки, уміє виконувати ряд досліджень. На запитання викладача по програмі курсу відповідає не вагаючись. Виконав всі види практичних робіт. Опрацював теми для самостійного вивчення.
80–89	Добре	В	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)	Коли студент набрав 80–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психологічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.
70–79		С	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	Все вище вказане студент виконує не повною мірою, однак добре знає теорію й практику, методи досліджень, виконує завдання викладача. При відповідях на запитання інколи вагається, але знаходить вірні рішення. Опрацював теми для самостійного вивчення.
60–69	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	Знає основні теоретичні положення, вміє скласти компонентні та комплексні характеристики, відповідає на більшу частину запитань викладача, виконав практичні завдання, опрацював більшість тем самостійного вивчення.
50–59		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)	Якщо студент набрав 50-59 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.
35–49	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	Не виконані вимоги для оцінки «задовільно».

1–34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	-
------	--	----------	--	---

**8. Питання для самоконтролю й контролю навчальних досягнень студентів з
навчальної дисципліни
Питання із загальної психології (залікові)**

1. Назвіть види мислення. Які ознаки використовуються для їх класифікації? Охарактеризуйте теоретичне мислення.
2. Охарактеризуйте види відчуттів.
3. Охарактеризуйте види сприйняття за формами існування матерії.
4. Охарактеризуйте основні види мислення за різними принципами класифікації.
5. Охарактеризуйте основні види пам'яті. Які принципи їх класифікації?
6. Охарактеризуйте процес забування та його основні причини.
7. Охарактеризуйте процеси пам'яті.
8. Охарактеризуйте психологічні властивості мови та види мовлення.
9. Охарактеризуйте сприйняття як психічний процес та його відмінності від відчуття.
10. Перелічіть і охарактеризуйте форми еволюції психіки.
11. Покажіть взаємозв'язок свідомості й несвідомого. Чи може свідоме стати несвідомим і навпаки? Наведіть приклади.
12. Проаналізуйте принципи сучасної психології та покажіть необхідність їх врахування в процесі психологічних досліджень.
13. Розкрийте поняття самосвідомості особистості. Який взаємозв'язок між поняттями «самооцінка», «самоповага», «рівень домагань»?
14. Розкрийте роль психологічних знань у різних видах діяльності. Покажіть, що на сучасному етапі розвитку суспільства роль психологічних знань зростає. Які причини цього?
15. Розкрийте суть основних властивостей уваги.
16. Розкрийте суть понять «психіка», «свідомість», «самосвідомість», «підсвідомість».
17. Розкрийте суть предмету й основних завдань психології.
18. Самосвідомість людини проявляється у формах внутрішнього діалогу різного ступеня розгорнутості і конструктивності. Як Ви це розумієте?
19. У чому виражається зв'язок мислення та мовлення?
20. У чому найсуттєвіші відмінності між відомими вам психологічними напрямками?
21. У яких формах здійснюється мислення? Поясніть. Наведіть приклади.
22. У якому співвідношенні знаходяться поняття «уява», «мрія», «фантазія»?
23. Чи завжди розсіяність уваги є показником невміння особистості зосереджуватися на об'єкті діяльності?
24. Чи можна закономірності психіки, виявлені на тваринах, переносити на психіку людини? Аргументуйте свою відповідь.
25. Що може штовхати пацієнта погоджуватися з інтерпретаціями психоаналітика?
26. Що таке уява? Охарактеризуйте основні властивості та функції уяви.
27. Як Ви вважаєте, чи гарантує науковий підхід найбільш ефективний шлях людини до пізнання істини?
28. Як ви думаєте, чому в людини є пороги відчуттів?
29. Як ви думаєте, якою має бути мінімальна кількість відчуттів, потрібних для вивчення мови? Обґрунтуйте свою думку.
30. Як психологічні знання з'явилися й розвивалися історично?
31. Які ви знаєте види уваги? Охарактеризуйте їх.
32. Які ви знаєте класифікації відчуттів?

33. Які ви знаєте причини мимовільної уваги?
34. Які види відтворення ви знаєте? Охарактеризуйте їх. Від чого залежить успішність відтворення?
35. Які види сприймання виділяються в психології? За якими принципами?
36. Які види уяви ви знаєте? Які основи їх класифікації?
37. Які властивості відчуттів ви знаєте? Охарактеризуйте їх.
38. Які властивості сприймання ви знаєте? Охарактеризуйте їх.
39. Які галузі психологічної науки ви знаєте? Що є предметом їх вивчення?
40. Які методи емпіричного дослідження використовуються сучасною психологією?
41. Які механізми формування уявних образів ви знаєте? Яким з них частіше користуєтеся ви?
42. Які мнемічні прийоми запам'ятовування вам відомі? Якими користуєтеся ви особисто?
43. Які особливості пам'яті допомагають зрозуміти, чому старші люди люблять згадувати своє минуле?
44. Які принципи психологічної науки ви знаєте? Охарактеризуйте їх. Чи всі вони однаково необхідні? Доведіть свою думку.
45. Які характеристики і операції мислення ви знаєте? Охарактеризуйте їх.

Екзаменаційні (залікові) питання із загальної психології

1. Діяльність завжди предметна. Як Ви розумієте це твердження? У чому проявляється предметність діяльності? Наведіть приклади.
2. Запропонуйте учневі конкретні поради, рекомендації для самовиховання характеру і боротьби з недоліками характеру (слабкою волею, вередливістю, боягузством, ін.).
3. Зробіть порівняльний аналіз емоцій та почуттів, розкажіть про їх значення в житті і діяльності людини.
4. Назвіть види мислення. Які ознаки використовуються для їх класифікації? Охарактеризуйте теоретичне мислення.
5. Назвіть й охарактеризуйте форми еволюції психіки.
6. Охарактеризуйте акцентуованих особистостей за К.Леонгардом.
7. Охарактеризуйте види відчуттів.
8. Охарактеризуйте види сприйняття за формами існування матерії.
9. Охарактеризуйте вищі почуття людини.
10. Охарактеризуйте основні види діяльності. У чому їх специфіка?
11. Охарактеризуйте основні види мислення.
12. Охарактеризуйте основні види пам'яті. Які принципи їх класифікації?
13. Охарактеризуйте процес забування та його основні причини.
14. Охарактеризуйте процеси пам'яті.
15. Охарактеризуйте сприйняття як психічний процес та його відмінності від відчуття.
16. Охарактеризуйте структуру вольової дії.
17. Охарактеризуйте структуру діяльності.
18. Охарактеризуйте структуру особистості. Яка з авторських структур особистості вам найближча і чому?
19. Охарактеризуйте типи темпераменту.
20. Позитивні і негативні сторони кожного типу темпераменту. Поясніть свою думку.
21. Покажіть взаємозв'язок свідомості й несвідомого. Чи може свідоме стати несвідомим і навпаки? Наведіть приклади.
22. Покажіть на прикладах, як впливають емоційні стани психолога на ефективність його роботи.
23. Поясніть, чому поняття «особистість» відноситься лише до людини і не може відноситися до тварин.
24. Проаналізуйте принципи сучасної психології та покажіть необхідність їх врахування в процесі психологічних досліджень.

25. Розкажіть про здібності та їх фізіологічну основу.
26. Розкажіть про знання, вміння, навички і звички, умови успішного їх формування.
27. Розкажіть про класифікацію потреб А.Маслоу. Чи згодні ви з нею? Чому?
28. Розкажіть про поняття темпераменту та його історію. Хто створив гуморальну теорію темпераменту? У чому її суть?
29. Розкрийте основні класифікації емоцій. Охарактеризуйте одну з них.
30. Розкрийте основні характеристики мотиваційної сфери людини.
31. Розкрийте поняття «характер» та його структуру.
32. Розкрийте поняття самосвідомості особистості. Який взаємозв'язок між поняттями «самооцінка», «самоповага», «рівень домагань»?
33. Розкрийте роль психологічних знань у різних видах діяльності. Покажіть, що на сучасному етапі розвитку суспільства роль психологічних знань зростає. Які причини цього?
34. Розкрийте структуру особистості. Які, на Вашу думку, компоненти (блоки) структури особистості є провідними і визначають поведінку людини? Доведіть справедливості своєї думки.
35. Розкрийте суть основних властивостей уваги.
36. Розкрийте суть понять «психіка», «свідомість», «самосвідомість», «підсвідомість».
37. Розкрийте суть предмету й основних завдань психології.
38. Розмежуйте значення понять «індивід», «індивідуальність», «людина», «особистість». Якому з них ви віддасте перевагу? Поясніть.
39. Самосвідомість людини проявляється у формах внутрішнього діалогу різного ступеня розгорнутості і конструктивності. Як Ви це розумієте?
40. Стрес – завжди небезпечний для організму? Поясніть.
41. У чому виражається зв'язок мислення та мовлення?
42. У чому найсуттєвіші відмінності між відомими вам психологічними напрямками?
43. У чому полягає концепція розвитку особистості Е.Еріксона?
44. У яких формах здійснюється мислення? Поясніть. Наведіть приклади.
45. У якому співвідношенні знаходяться поняття «уява», «мрія», «фантазія»?
46. Чи завжди розсіяність уваги є показником невміння особистості зосереджуватися на об'єкті діяльності?
47. Чи завжди страх перед невідомим викликає у людини стресовий стан?
48. Чи згодні ви з думкою, що «виховання може все», у тому числі формувати геніальність? Поясніть.
49. Чи маємо ми схильність помічати риси особистості, навіть якщо людина поводить себе непослідовно? Чому?
50. Чи можна закономірності психіки, виявлені на тваринах, переносити на психіку людини? Аргументуйте свою відповідь.
51. Чи можна сказати: «почуття тварини»? Обґрунтуйте свою думку.
52. Чим складніша поставлена мета, тим довший шлях потрібно пройти людині до її здійснення. Чому? Чим це зумовлено?
53. Чому не можна поставити знак рівності між індивідом і особистістю? Чи відомий Вам факт існування індивіда, який не був би особистістю? Чи відомий факт існування особистості поза і без індивіда як її конкретного носія?
54. Що ви знаєте про класифікацію рис характеру?
55. Що ви знаєте про стресовий стан?
56. Що може штовхати пацієнта погоджуватися з інтерпретаціями психоаналітика?
57. Що таке здібності? Яка їх роль у житті людини?
58. Як ви будете будувати спілкування з представниками різних темпераментів?
59. Як Ви вважаєте, чи гарантує науковий підхід найбільш ефективний шлях людини до пізнання істини?
60. Як Ви вважаєте, чи може вчитель користуватися авторитарним стилем спілкування з учнями? Якщо ні, то чому? Якщо так, то коли?
61. Як ви думаєте, чому в людини є пороги відчуттів?

62. Як ви думаєте, якою має бути мінімальна кількість відчуттів, потрібних для вивчення мови? Обґрунтуйте свою думку.
63. Як Ви можете пояснити те, що одні учні швидше і краще засвоюють матеріал, інші гірше?
64. Як психологічні знання з'явилися й розвивалися історично?
65. Як співвідносяться поняття «активність», «поведінка», «діяльність»?
66. Як співвідносяться поняття «емоція», «почуття», «емоційний стан»?
67. Як співвідносяться характер і темперамент?
68. Як, аналізуючи потреби особистості, можна зробити висновок про рівень її свідомості?
69. Які акцентуації характеру виділяє А.Є.Личко? У чому їх специфіка?
70. Які ви знаєте види уваги? Охарактеризуйте їх.
71. Які ви знаєте класифікації відчуттів?
72. Які ви знаєте класифікації здібностей?
73. Які ви знаєте причини мимовільної уваги?
74. Які види відтворення ви знаєте? Охарактеризуйте їх. Від чого залежить успішність відтворення?
75. Які види потреб і мотивів вам відомі?
76. Які види сприймання виділяються в психології? За якими принципами?
77. Які види уяви ви знаєте? Які основи їх класифікацій?
78. Які властивості відчуттів ви знаєте? Охарактеризуйте їх.
79. Які властивості сприймання ви знаєте? Охарактеризуйте їх.
80. Які вольові якості особистості Ви знаєте?
81. Які галузі психологічної науки ви знаєте? Що є предметом їх вивчення?
82. Які емоційні стани ви знаєте? Охарактеризуйте їх.
83. Які методи емпіричного дослідження використовуються сучасною психологією?
84. Які механізми формування уявних образів ви знаєте? Яким з них частіше користуєтеся ви?
85. Які мнемічні прийоми запам'ятовування вам відомі? Якими користуєтеся ви особисто?
86. Які основні характеристики властивостей темпераменту за Б.М.Тепловим?
87. Які особливості пам'яті допомагають зрозуміти, чому старші люди люблять згадувати своє минуле?
88. Які принципи психологічної науки ви знаєте? Охарактеризуйте їх. Чи всі вони однаково необхідні? Доведіть свою думку.
89. Які рівні розвитку здібностей ви знаєте?
90. Які характеристики і операції мислення ви знаєте?

9. Зарахування результатів неформальної освіти

Результати неформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці освітнього компонента (навчальної дисципліни), згідно діючого в Університеті «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти, у системі формальної освіти) ЧНУ» зараховуються як бали за відповідним освітнім компонентом, відповідно до обсягу та часу, відведеного на неформальну освіту студентом.

10. Рекомендована література

10.1. Базова (основна)

1. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник /для студ. психол. і педагог. спец. / М.Й. Варій. 2-ге вид., випр. і доп. / М. Й. Варій. К. : ЦУЛ, 2009. 968 с.
2. Варій М. Й. Загальна психологія.: підручник / М.Й. Варій. К.: Центр учбової літератури, 2021. 1007 с.
3. Загальна психологія: Підручник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. К.: Либідь, 2023. 464 с.

4. Загальна психологія: Підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. К.: Каравела, 2009. 464 с.
5. Загальна психологія: підручник / за загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. 4-те вид., переробл. і доп. Том 1. Київ: Видавництво Людмила, 2025. 568 с.
6. Загальна психологія : навч. посібник / Т. Б. Поясок [та ін.] ; Кременчуц. нац. ун-т ім. М. Остроградського, Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : ФОП Бровін О. В., 2023. 396 с.
7. Корольчук М. С. Психологія: Схеми, опорні конспекти, методики : навч. посіб./ за заг. ред. М.С.Корольчука. / Микола Степанович Корольчук. К. : Ельга; Ніка-Центр, 2009. 320 с.
8. М'ясоїд П.А. Курс загальної психології: підручник: у 2 т. – Т.1. / П.А. М'ясоїд. К: Алерта, 2011. 496 с.
9. Максименко С. Д. Загальна психологія. Вінниця: Нова книга, 2004. – 701 с.
10. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник / С.Д. Максименко. Видання друге, перероблене та доповнене. Київ: «Центр учбової літератури», 2008. 272 с.
11. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навч. посіб. – 5-те вид., стер. / П. А. М'ясоїд. К. : Вища школа, 2006. 487 с.
12. Москалець В. П. Загальна психологія. К. Ліра-К, 2020. 564 с.
13. Основи загальної психології / За ред. С.Д.Максименка. – К.: НПЦ Перспектива, 2008. – 256 с.
14. Основи психології / За ред. О.В.Киричука, В.А.Роменця. К.: Либідь, 2006. 632 с.
15. Павелків Р.В. Загальна психологія. Підручник / Р.В Павелків. К.: Кондор, 2024. 576 с.
16. Партико Т.Б.Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл./ Т.Б.Партико. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. 416 с.
17. Психологія / Ю.А. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук. К.: Либідь, 2003. 560 с.
18. Психологія: конспект лекцій для студентів: Метод. посіб. / Мартинюк І.А., Полозенко О.В., Стахневич В.І. та ін. К.: НАУ, 2006. 80 с.
19. Психологія: Навч. посіб. / О.В. Винославська, О.А. Брусенко. К.: ІНКІОС, 2005. 352 с.
20. Психологія: Підручник / За ред. Ю. А. Трофімова. К.: Либідь, 2001. 390 с.
21. Психологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. І.Ф.Прокопенка; худож. – оформлювач Ю.Ю.Романіка. Харків: Фоліо, 2012. 863 с.
22. Савчин М.В. Загальна психологія: навч. посіб. / М.В. Савчин. К.: Академвидав, 2015. 464 с.
23. Савчин М.В. Загальна психологія: навч. посіб. / М.В. Савчин. 2-ге видання, доповнене. – К.: Академвидав, 2018. 344 с.
24. Скрипченко О. В. Загальна психологія: Підручник / О.В.Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. К.: Каравела, 2011. 464 с.
25. Скрипченко О. В. Загальна психологія: Хрестоматія: навч. посіб./ О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. К.: Каравела, 2007. 640 с.
26. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки: Навчальний посібник. К.: Академвидав, 2005. 520 с.
27. Чуйко Г.В., Колтунович Т.А., Чаплак Я.В. Загальна психологія : індивідуально-психологічні особливості особистості : навч. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025. 212 с. <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/11665>.

10.2. Допоміжна

1. Бондарчук О. І., Туриніна О. Л. Загальна психологія. К.: Логос, 2004. 140 с.
2. Дрозденко К. С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник / К. С. Дрозденко. – К. : Професіонал, 2004. – 304 с.
3. Дубравська Д.М. Основи психології: Навчальний посібник/ Д.М.Дубравська. – Львів: Світ, 2001. – 280 с.
4. Загальна психологія. / За заг. ред. С. Д. Максименка. Підручник. – Вінниця: Нова книга, 2004. 704 с.
5. Загальна психологія: Навч. посібник / О.Скрипченко, Л.Долинська, З. Огороднійчук

[та ін.]. К.: А.П.Н., 1999. 436 с.

6. Загальна психологія: Підруч. для студентів вищ. навч. закладів / С.Д.Максименко, В.О.Зайчук, В.В.Клименко, В.О.Соловієнко / За загальною редакцією акад. С.Д.Максименка. К.: Форум, 2000. 543 с.
7. Загальна психологія: Практикум: Навч. посіб. / В.В. Волошина, Л.В. Долинська, С.О. Ставицька, О.В. Темрук. К.: Каравела, 2005. 280 с.
8. Загальна психологія: Хрестоматія: Навч. посібник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. К.: Каравела, 2007. 640 с.
9. Ільїна Н.М., Мисник С.О. Загальна психологія: теорія та практикум. Київ, 2023. 352 с.
10. Ішмуратов А. Т. Конфлікт і згода. К.: Наукова думка, 1996. 190 с.
11. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості: Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2007. – 256 с.
12. Клименко В. В. Психологія творчості.: Навчальний посібник. – К.: Центр навч. літератури, 2006. – 480 с.
13. Колобич О. П. Загальна психологія: навчально-методичний посібник. Львів, 2018. 172 с.
14. Копець Л.В. Психологія особистості: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – 2 – ге вид. / Л.В. Копець. – К.: Вид. дім «Кисво – Могиланська академія», 2008. – 458 с.
15. Костюк Г.С. Психологія: Підручник для пед. вузів./ За ред. Г.С. Костюка. – 3-тє вид. доп.- К.: Рад. Школа, 1968.
16. Лозниця В. С. Психологія і педагогіка: основні положення. Навчальний посібник. – К.: «ЕксОб», 1999. – 303 с.
17. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навчальний посібник. – К.: Вища школа, 2001. – 487 с.
18. М'ясоїд П. Задачі з курсу загальної психології: Навч. посіб. — К.: Вища шк., 1998. — 184 с.
19. Макарова Л.Л. Загальна психологія: методичні розробки семінарських занять: Навч.посібник. / Л. Л. Макарова, В. М. Синельников. – К.: ЦУА, 2005. – 200 с.
20. Максименко С. Д. Загальна психологія: Навч. посіб.- 2-е вид., стереотип. / С.Д. Максименко. – К.: МАУП, 2001. – 256 с.
21. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: Навчальний посібник. – К.: МАУП, 2000. – 256 с.
22. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Основи психології та педагогіки» / Уклад. Л. А. Мацко, М. Д. Прищак, Т. В. Первушина. – Вінниця: ВНТУ, 2006. – 56 с.
23. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навч.посібник. – 3-є вид., випр. / П. А. М'ясоїд. – К.: Вища шк., 2004. – 487 с.
24. Основи практичної психології: Підручник / За заг. ред. В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін. – К.: Либідь, 2003. – 536 с.
25. Основи психології: Підручник / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – К.: Либідь, 2002. – 630 с.
26. Пашукова Т.І Практикум із загальної психології / За ред. Пашукової Т.І.2-ге вид. стер. – Київ: Знання, КОО, 2006. – 203 с.
27. Практикум із загальної психології / За ред. Т. І. Пашукової– К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. – 204 с.
28. Психологічний словник / За ред. В. І. Войтка. К.: Головне видавництво видавничого об'єднання «Вища школа», 1982. — 215 с.
29. Психологія / За ред. Ю.Л.Трофімова. К.: Либідь, 2000. 558 с.
30. Рибалка В.В. Психологія розвитку творчої особистості. К.: ІЗМН, 1996. 236 с.
31. Романець В. А. Психологія творчості : навчальний посібник. 2-ге вид., доп. К.: Либідь, 2001. 288 с.
32. Роменець В.А. Історія психології ХІХ – початку ХХ століття: Навч. посібник. К.:

Вища шк., 1995. 614 с.

33. Русинка І. І. Психологія: Навчальний посібник. К.: Знання, 2007. 367 с.
34. Семиченко В. А. Психологія особистості. К.: Видавець Епке О.М., 2001. 376 с.
35. Сергєєнкова О. П. Загальна психологія : навч. посіб. / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка. К.: ЦУЛ, 2012. 296 с.
36. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. К.: Академвидав, 2003. 504 с.
37. Цигульська Т. Ф. Загальна та прикладна психологія. Як допомогти собі та іншим: Курс лекцій / Т. Ф. Цигульська. К.: Наукова думка, 2000. 190 с.
38. Цимбалюк І. М. Психологія. К.: ВД «Професіонал», 2004. 304 с.
39. Цимбалюк І. М., Яницька О. Ю. Загальна психологія. Модульно-рейтинговий курс для студентів вищих навчальних закладів. К.: Професіонал, 2004. 215 с.

11. Інформаційні ресурси

1. <http://bookap.info/vozrast/vozrast.shtm>
2. http://ek.kubg.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_17/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=KUBG&P21DBN=KUBG
3. <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>
4. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>
5. <http://www.nbu.gov.ua/>
6. <https://core.ac.uk/download/pdf/161835248.pdf>
7. <https://kpdi.edu.ua/biblioteka/%D0%97/%D0%97%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D0%92%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B9%20%D0%9C.%D0%99..pdf>
8. <https://lib.oa.edu.ua/library/>
9. <https://pedcollege.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/partiko-zag-psih.pdf>
10. <https://psytests.org/>
11. Загальна психологія у схемах та таблицях: <http://vk.com/doc31712845>
12. Наукові статті: <http://newtonew.com>.
13. Підручник із загальної психології. Автор – М.Варій: http://khoeti.com.ua/library/spec/pdf/Zagalna_Psihologia-Variy.pdf.
14. Підручник із загальної психології. Автор – О.В. Скрипченко: <https://westudents.com.ua/knigi/505-zagalna-psihologiya-skripchenko-ov-.html>.
15. Підручник із загальної психології. Автор – П.М'ясоїд: <http://www.ex.ua/14382347>.
16. Підручник із загальної психології. Автор – С.Максименко: <http://polkaknig.com.ua>.
17. Статті із психології: <http://www.cluber.com>.

12. Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

● «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskohonatsionalnoho-universytetu.pdf>;

● «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>;

● Освітня діяльність (викладача і студента) під час вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть оригінальним дослідженням чи міркуванням й об'єктивно оцінені викладачем.

